

Назив оригинала:

THE FAMOUS FIVE: FIVE RUN AWAY TOGETHER

by Enid Blyton

First published in Great Britain in 1944 by Hodder and Stoughton

Enid Blyton ® The Famous Five ®

Enid Blyton's signature is a Registered Trademark of Hodder and Stoughton Limited

Text copyright © Hodder and Stoughton Limited, from 1997 edition

Cover illustration by Laura Ellen Anderson copyright © Hodder and Stoughton Limited

Права за српско издање © 2018 Вулкан издаваштво

Пет пријатеља у бекству © 2018 Hodder and Stoughton Limited

ISBN 978-86-10-02188-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Enid Blyton®

ПЕТ
ПРИЈАТЕЉА

У бекству

Превела Бојана Веселиновић

 Вулканчић

Београд, 2018.

Sadržaj

Летњи распуст	7
Породица Стик	15
Велики шок	24
Непријатна изненађења	33
У глуво доба ноћи	42
Џулијанова победа над Стиковима	50
Добре вести	59
Џорџин план	67
Узбудљива ноћ	76
Поново на острву Кирин!	87
У старој олупини	95
Пећина у литици	103
Дан на острву	111
Немирна ноћ	120
Ко је то на острву?	129
Уплашени Стикови	136
Шок за Едгара	145
Неочекивани заробљеник	154
Врисак у ноћи	163
Спасавање – и нови заробљеник	171
Одлазак у полицијску станицу	180
Повратак на острво Кирин	189

П Р В О П О Г Л А В Љ Е

Летњи распуст

„Џорџ, душо, смири се и ради нешто“, рекла је Џорџина мајка. „Стално излазиш и улазиш с Тимотијем, а ја покушавам да се одморим.“

„Извини, мама“, одвратила је Џорџина, држећи Тимотија за огрлицу. „Али досадно ми је без Џулијана, Дика и Ен. Једва чекам сутра! Већ три недеље се нисмо видели.“

Џорџина је ишла у интернат заједно са Ен, сестром од стрица, с којом је проводила и распусте, а тада би им се придружила и Енина браћа, Џулијан и Дик, и сви заједно би се лудо проводили.

Летњи распуст почео је пре три недеље. Ен, Дик и Џулијан отишли су на пут са оцем и мајком, али Џорџину родитељи нису пустили с њима, јер су је се ужелели и хтели су да остане код куће. Али сутра ће њих троје доћи код ње у Киринску кућицу, где ће заједно провести остатак распуста.

„Биће дивно кад дођу“, рекла је Џорџ, како су је сви звали, свом псу Тимотију. „Једноставно дивно, Тимоти. Зар не?“

„Ав-ав“, одговорио је Тимоти и лизнуо Џорџ по руци.

Као и обично, Џорџ је била обучена тако да је била налик на дечака. На себи је имала фармерке и џемпер. Одувек је желела да буде дечак и никад се није одазивала ако би јој се неко обратио са Џорџина. Зато су је сви звали Џорџ.

Много су јој недостајали браћа и сестра током ових неколико недеља распуста.

„Некад сам мислила да ми је најбоље кад сам сама“, говорила је Џорџ Тимотију, који је, чинило се, увек разумео сваку реч коју би му упутила. „Али сада знам да је то глупо. Лепо је проводити време с другима, делити ствари и склапати пријатељства.“

Тимоти је лупао репом о под. И он је волео друштво. Једва је чекао да поново види Џулијана, Ен и Дика.

Џорџ је одвела Тимотија на плажу. Заклонила је очи руком и погледала ка улазу у залив, где је, као да чува стражу, лежало мало, стеновито острво на ком су се уздизале рушевине старог замка.

„Драго моје острво, поново ћемо те посетити овог лета“, прошапутала је Џорџ. „Нисам те још обишла јер ми је чамац на поправци, али долазим чим буде спреман. Поново ћу истражити стари замак. Ах, Тиме, сећаш ли се наших авантура на острву прошлог лета?“

Тим их се врло добро сећао, јер је и он учествовао у њима. Заједно са осталима сишао је у подрум замка и помогао им да пронађу благо. Уживао је у томе, као и четворо деце које је обожавао. Залајао је у знак одобравања.

„Сећаш се, зар не?“, додала је Џорџ и помазила га. „Лудо ћемо се провести кад опет одемо тамо. И поново ћемо сићи у тамнице, је ли тако? И сећаш се како се Дик спустио низ бунар да нас спасе?“

Било је узбудљиво присетити се свега што се десило прошле године. Џорџ је сада с још већим нестрпљењем ишчекивала сутрашњи дан, кад ће доћи њена три другара.

„Било би дивно кад би нас мама пустила да проведемо недељу дана на острву“, помислила је Џорџ. „Како би то било лудо! Недељу дана на мом властитом острву!“

Острво заиста јесће било њено, иако је на папиру припадало њеној мајци. Али мајка јој је пре две-три године рекла да може да буде њено ако хоће, и Џорџ га је сада доживљавала као своје. Имала је осећај да сви зечеви, све птице и сва остала створења која тамо живе припадају њој.

„Предложићу да одемо тамо на недељу дана, кад остали дођу“, помислила је, сва усхићена. „Понећемо храну и све што нам треба и живећемо тамо потпуно сами. Као Робинзон Крусо.“

Сутрадан је извела коња и кочије и отишла да дочека госте. Мајка је хтела да пође с њом, али јој није било добро, што је забринуло Џорџ. У последње време често се осећала лоше. Можда због летње жеге. Већ данима су владале велике врућине, а на небу није било ни облачка. Џорџ је била црна као гар, па су њене плаве очи на препланулом лицу још више дошле до изражаја. Коса јој је била краћа него иначе и било је заиста тешко разазнати да ли је дечак или девојчица.

Воз је стигао. Џорџ је угледала три руке како махнито машу кроз прозор и ускликнула од одушевљења. „Џулијане! Дик! Ен! Коначно сте стигли.“

Деца су истрчала из вагона.

„Наше торбе су у службеним колима“, довикнуо је Џулијан носачу. „Здраво, Џорџ! Како си? О, боже, баш си порасла!“

Сви су порасли. Прошло је годину дана од њихових узбудљивих авантура на острву Кирин. Чак ни Ен, која је била најмлађа, није више изгледала као мала девојчица. Залетела се и замало није оборила Џорџ кад ју је загрлила, а онда је клекнула поред Тимотија, који је полудео од среће што види своје другаре.

Настала је несносна граја. Сви су углас причали новости, а Тимоти није престајао да лаје.

„Мислили смо да воз никад неће стићи!“

„Ах, драги Тимоти, нимало се ниси променио!“

„Ав-ав-ав!“

„Мама се извињава што није могла да дође да вас сачека.“

„Џорџ, како си поцрнела! Баш ћемо се лудо провести!“

„Ав-ав!“

„Ућути, драги Тиме, и молим те сићи, прегришћеш ми кравату напола. Ах, ти дивни псу, како ми је драго што те видим!“

„Ав!“

Носач је одвезао пртљаг и утоварио га у кочије. Џорџ је цокнула, што је био знак коњу који је стрпљиво чекао да крене. Сви су галамили, а Тим је био најгласнији, пошто му је лавез био громак и моћан.

„Надам се да твоја мама није болесна“, рекао је Џулијан, који је много волео стрину јер је била блага и љубазна и волела је сву децу.

„Мислим да се не осећа добро због врућине“, одговорила је Џорџ.

„А стриц?“, упитала је Ен. „Је ли он добро?“

Деца нису много волела Џорџиног оца јер је понекад имао веома гадну нарав и није много марио за њих, па су се увек осећала помало нелагодно у његовом присуству и било им је лепше кад он није ту.

„Отац је добро“, весело је одговорила Џорџ. „Само је забринут за мајку. Кад јој је добро, чини се да је не примећује, али много се узнемири кад јој нешто фали. Значи, опрезно с њим. Знате какав је кад је забринут.“

И те како су знали. Кад нешто не би ишло како треба, најбоље је било избегавати га. Али ни помисао на смркнутог стрица није могла да им поквари расположење тог дана. Били су на распусту, на путу ка Киринској кућици, на мору, а ту је био и добри стари Тимоти и чекале су их свакојаке догодовштине.

„Хоћемо ли ићи на острво Кирин, Џорџ?“, упитала је Ен. „Реци да хоћемо! Нисмо били тамо од прошлог лета. За зимски распуст и Ускрс било је лоше време, али сада је дивно.“

„Наравно да хоћемо“, рекла је Џорџ, чије су плаве очи одмах засветлуцале. „Знате шта сам мислила? Било би дивно да останемо тамо недељу дана, сасвим сами! Сада већ знамо да се добро старамо о себи и сигурна сам да ће нас мама пустити.“

„Да останемо на твојем острву недељу дана!“, узвикнула је Ен. „Ах, па то звучи превише добро да би се остварило!“

„На нашем острву“, радосно ју је исправила Џорџ. „Сећаш се да сам рекла да ћу га поделити на четири дела и да ће бити наше, заједничко? озбиљно сам то мислила. То није моје острво, већ наше.“

„А Тимоти?“, додала је Ен. „Зар не би требало и он да добије свој део?“

„Поделићу свој део с њим“, одговорила је Џорџ и зауставила коња да би мало уживали у погледу на плави залив. „Ено острва Кирин“, рекла је Џорџ. „Слатко мало

острво. Једва чекам да одемо тамо. Нисам до сада могла да идем јер ми је чамац на поправци.“

„Ићи ћемо сви заједно“, рекао је Дик. „Питам се да ли су зечеви и даље онако питоми.“

„Ав!“, одмах се огласио Тимоти. Довољно је било да чује реч зечеви да падне у еуфорију.

„Заборави на зечеве на острву, Тиме“, опоменула га је Џорџ. „Знаш да ти је забрањено да их јуриш.“

Тимоти је подвио реп и тугаљиво погледао Џорџ. Била је то једина ствар око које се њих двоје нису сла-гали. Тим је био убеђен да зечеви постоје да би их он јурио, док је Џорџ била чврсто уверена да пас не треба то да ради.

„Идемо!“, узвикнула је Џорџ и повукла узде. Коњић је поново кренуо ка Киринској кућици и ускоро су се нашли испред улазне капије.

На задња врата изашла је жена киселог лица да им помогне око пртљага. Деца је нису познавала.

„Ко је то?“, тихо су упитали Џорџ.

„Нова куварица“, одговорила је Џорџ. „Џоана је морала да оде да пази своју мајку, која је сломила ногу, па је мама нашла нову куварицу. Зове се госпођа Стик.“

„Пристаје јој“, обешењачки је добацио Џулијан. „Заиста изгледа као неки стари штап!* Надам се да се неће дуго задржати овде, да ће се Џоана вратити. Свиђа

*Стик (*stick*) – енгл. штап. (Прим. прев.)

ми се драга, буцкаста Џоана. А и била је добра према Тимију.“

„Госпођа Стик такође има пса“, рекла је Џорџ. „Грозно створење, мање од Тима, шугаво и офуцано. Тим га не подноси.“

„Где је?“, упитала је Ен осврћући се.

„Држи га у кухињи, па Тиму није дозвољено да улази тамо“, одговорила је Џорџ. „Што је добро, јер сам сигурна да би га појео! Нема појма шта има у кухињи, па њушка затворена врата док госпођа Стик не полуди.“

Остали су се насмејали. Изашли су из кочија и кренули ка вратима куће. Џулијан је помогао госпођи Стик са пртљагом, Џорџ је отишла да одвезе кочије иза куће, а остали су ушли да се поздраве са стрицем и стрином.

„Здраво, драги моји“, поздравила их је насмејана стрина Фани са кауча на којем је лежала. „Како сте ми? Жао ми је што нисам могла да вас дочекам. Квентин је изашао да се прошета. Идите горе да се умијете и пресвучете, па сиђите на ужину.“

Дечаци су отишли у своју стару собу, са необично закошеним кровом и прозором који је гледао на залив, а Ен је ушла у собицу коју је делила са Џорџ. Како је лепо што су поново у Кирину! Много су се радовали што ће остатак распуста провести са Џорџ и добрим старим Тимијем!

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Породица Сџик

Било је дивно пробудити се у Киринској кућици, видети сунчеве зраке који се пробијају кроз прозор и чути таласе у даљини. С одушевљењем су искочили из кревета и пожурили да виде плаво море и прелепо острво Кирин на улазу у залив.

„Идем на купање пре доручка“, рекао је Џулијан и зграбио купаћи. „Хоћеш ли са мном, Дик?“

„Још питаш! Позови и девојчице. Ићи ћемо сви заједно.“

И тако су њих четворо отишли на плажу, а Тим је, исплаженог језика, трчао за њима, машући репом све у шеснаест. Ушао је у воду и пливао око деце. Сви су били добри пливачи, али Џулијан и Џорџ ипак су били бољи од осталих.

Кад су изашли из воде, увили су се у пешкире и бри-сали се док се нису осушили, а онда су обукли фармер-ке и мајице и отишли на доручак, гладни као вукови.

Ен је у задњем дворишту спасила неког дечака. Зачуђе-
но је зурила у њега.

„Ко је он?“, упитала је.

„Ох, то је Едгар, син госпође Стик“, рекла је Џорџ.
„Не свиђа ми се. Ради неке глупе ствари – плази се и
добацује свашта.“

Кад су ушли на капију, учинило им се да Едгар пева,
па је Ен стала да га чује.

„Џорџи Порџи, пудинзи и пите!“, певао је Едгар,
кревелећи се. Имао је тринаест-четрнаест година и
изгледао је истовремено глупо и лукаво. „Џорџи Порџи,
пудинзи и пите!“

Џорџ је поцрвенела. „Стално то пева“, бесно је рекла.
„Само зато што се зovem Џорџ, претпостављам. Мисли
да је много паметан. Не подносим га.“

„Хеј, ти, умукни!“, довикнуо је Џулијан Едгару. „Није
нимало смешно, него глупо!“

„Џорџи Порџи“, наставио је Едгар с тупавим осме-
хом на округлом црвеном лицу. Кад је Џулијан кренуо
ка њему, одмах је шмугнуо у кућу.

„Не пада ми на памет да га трпим“, казао је Џулијан
одлучним гласом. „Чуди ме да га ти трпиш, Џорџ, и да
му већ ниси залепила шамар, згазила га, одгризла му
уво и ко зна шта још! Некад си била баш жестока.“

„Па, и даље сам“, одвратила је Џорџ. „Изнутра сва
прокључам кад га чујем да ми пева глупаве песмице
и добацује ми, али мами заиста није добро, а врло

добро знам да ће, ако се намерачим на Едгара, госпођа Стик отићи. Онда ће јадна мама морати све сама да ради, а за то тренутно није способна. Зато сам стисла зубе и надам се да ће и Тими следити мој пример.“

„Браво!“, с дивљењем је рекао Џулијан, који је знао колико је Џорџ понекад било тешко да се обузда.

„Идем сад код маме у собу да видим да ли би волела да доручкује у кревету“, казала је Џорџ. „Можеш ли да придржиш Тимија накратко? Ако се Едгар поново појави, могао би да га појури.“

Џулијан је ухватио Тимија за огрлицу. Пас је режао док је Едгар био у дворишту, а сада је стајао као укопан и њушкао ваздух, као да покушава да намирише нешто.

У том тренутку на вратима кухиње појавио се пас који је изгледао као да има шугу. Бело крзно било му је скроз прљаво и местимично огољено, а реп му је био подвијен између ногу.

„Ав!“, раздрагано се огласио Тими и скочио ка псу, повукавши Џулијана за собом. Дечак је од снажног трзаја морао да пусти огрлицу, па је Тими усхићено појурио ка другом псу, који је почео да цвили од страха и окренуо се да се врати у кухињу.

„Тими! Врати се овамо!“, повикао је Џулијан, али га Тими није чуо. Био је окупиран покушајима да одгризе уши другом псу – барем се чинило да покушава то да уради. Други пас је цвилео и на вратима кухиње појавила се госпођа Стик са тигањем у руци.

„Позови натраг тог пса!“, закрештала је и завитлала тигањ ка Тимију. Али како се Тими измакао, тигањ је погодио њеног пса, који је још јаче заскичао.

„Немојте то да радите!“, повикао је Џулијан. „Повредићете псе. Хеј, Тими! Тими!“

Уто се појавио и преплашени Едгар. Узео је камен са земље и чинило се да чека погодан тренутак да га зафрљачи ка Тимију. Ен је вриснула.

„Да ни случајно ниси бацио тај камен! Ни случајно, зли створе!“

Усред те пометње наишао је стриц Квентин. Изгледао је изнервирано и љуто.

„За бога милога, шта се то дешава! У животу нисам чуо толику буку.“

Кроз врата је тада излетела Џорџ, да спасе свог вољеног Тимотија. Појурила је ка псима и покушала да одвуче Тимија. Отац је почео да виче на њу.

„Бежи одатле, ти блесаво дете! Одакле ти идеја да раздвајаш два завађена пса голим рукама! Где је црево за поливање?“

Црево је било прикачено на чесму у близини. Џулијан је отрчао и одврнуо славину, а потом узео црево и усмерио га ка псима. Чим је млаз воде допро до њих, пси су затечено одскочили у страну. Џулијан је приметио да је Едгар веома близу паса, па је, не могавши да одоли, благо зањихао црево тако да покваси и дечака, који је вриснуо и одмах утрчао у кућу.

„Зашто си то урадио?“, нервозно је упитао стриц Квентин. „Џорџ, да си одмах везала Тимотија. Госпођо Стик, зар вам нисам рекао да не пуштате вашег пса из кухиње, осим ако га не водите на повоцу? Да се ово више није поновило. И шта је с доручком? Касни, као по обичају!“

Мрмљајући и гунђајући, госпођа Стик отишла је у кухињу са својим мокрим псом. Смркнута Џорџ привезала је Тимотија, који је легао у кућицу и молећиво погледао своју газдарицу.

„Рекла сам ти да игноришеш тог шугавог пса“, рекла му је Џорџ озбиљно. „Видиш шта си урадио? Изнервирао си оца и он ће сада читав дан бити лоше воље, а госпођа Стик је љута па нам неће направити колаче за ужину!“

Тими је зацвилео и спустио главу на шапе. Облизао је угао уста, где је заостало неколико длака. Није волео да буде везан, али барем је успео да грицне врх ува оном грозном псу!

Сви су отишли на доручак. „Извињавам се што сам пустио Тимија“, рекао је Џулијан Џорџ. „Али замало ми није истргао руку. Није било шансе да га задржим! Израстао је у невероватно снажног пса.“

„Јесте“, поносно је казала Џорџ. „Могоао би да смаже пса госпође Стик у једном залагају кад бисмо му дозволили. И Едгара, такође.“

„А и госпођу Стик“, додала је Ен. „Све њих. Уопште ми се не свиђају, нико од њих.“

Доручак је протекао у прилично суморној атмосфери јер стрина Фани није била с њима, а стриц Квентин, кад је био нерасположен, није био нимало забавно друштво за столом. Викао је на Џорџ и прекорно гледао остале. Ен је малтене зажалила што је дошла у Кирин! Али разведрила се кад је помислила шта их чека касније тог дана – можда ће ручати напољу, на плажи, а можда чак оду на острво Кирин. Стриц неће бити с њима да им све поквари.

Дошла је госпођа Стик да однесе тањире од овсене каше и да донесе сланину. Спустила је тањире на сто уз тресак.

„Нема потребе за тим“, љутито ју је опоменуо стриц Квентин. Госпођа Стик му није одговорила, јер га се плашила. Није ни чудо! Након упозорења, преостале тањире пажљиво је спустила на сто.

„Шта ћете радити данас?“, упитао је стриц пред крај доручка. Сад се већ мало боље осећао, па му није пријало што види суморна лица око себе.

„Мислили смо да одемо на излет“, усхићено је одговорила Џорџ. „Већ сам питала маму и рекла је да можемо, ако нам госпођа Стик направи сендвиче.“

„Не мислим да је луда за тим“, покушао је да се нашали стриц Квентин. „Али можете је питати.“